

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

2012 - 2015

- VERDAL KOMMUNE -

2012

Trøndelag IKS

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	2
1.1 Bakgrunn og formål med forvaltningsrevisjon	2
1.2 Om planlegging av forvaltningsrevisjon.....	2
1.3 Overordnet analyse	2
1.4 Hvordan den overordnede analysen er gjennomført - datainnsamling.....	3
1.5 Vurdering av risiko og vesentlighet	3
2 Resultater fra overordnet analyse: Utviklingstrekk og identifisering av risikofaktorer	4
2.1 Administrasjon.....	4
2.2 Sosialtjenesten	5
2.3 Helse og omsorg	5
2.4 Teknisk og miljø.....	6
3 Revisors forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 – uprioritert liste	7

1 Innledning

Dette dokumentet viser hovedresultater fra en overordnet analyse av Verdal kommune, og revisors forslag til tema for forvaltningsrevisjon for 2012-2015.

Kapittel 3 inneholder revisors forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 med prosjekter i uprioritert rekkefølge. Kontrollutvalget skal gjøre en prioritering av forvaltningsrevisjonsprosjektene før saken legges fram for kommunestyret for endelig behandling. Listen over forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter inneholder flere prosjekter enn hva som normalt vil kunne gjennomføres i løpet av 4-årsperioden. Basert på erfaringstall fra tidligere år, blir det lagt fram 4-5 rapporter for kommunen i løpet av 4-årsperioden, men dette avhenger av størrelsen på de ulike prosjektene.

1.1 Bakgrunn og formål med forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er et viktig verktøy for å føre tilsyn og kontroll med kommuners og fylkeskommuners forvaltning og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Forvaltningsrevisjon blir satt i gang for å redusere risiko for avvik, peke på utfordringer og eventuelt gi forslag til forbedringer.

1.2 Om planlegging av forvaltningsrevisjon

Ifølge forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 10, skal det minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeides en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon skal vedtas av kommunestyret. Ifølge forskriften kan kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å gjennomføre endringer i planen i løpet av planperioden.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt i selskaper hvor kommunen har eierinteresser blir ikke omtalt i dette notatet, men omtales i en egen plan for selskapskontroll.

1.3 Overordnet analyse

Plan for forvaltningsrevisjon bygger på en overordnet analyse av kommunens virksomhet. Den overordnede analysen skal gi svar på hvilke områder det er knyttet stor risiko til, og hvilke områder det er mest vesentlig for kontrollutvalget å undersøke nærmere.

Eksempler på risiko kan være:

- Risiko for at kvaliteten på en tjeneste ikke er god nok
- Risiko for at kommunen på et område ikke tilfredsstillende lovpålagte krav
- Risiko for at ressursene ikke utnyttes godt
- Risiko for at kommunen ikke oppfyller mål fastsatt av kommunestyret/fylkestinget
- Risiko for at økonomistyringen ikke er tilfredsstillende
- Risiko for at kommunens eierinteresser ikke forvaltes på en god måte (denne type risiko kan også gi grunnlag til forslag til selskapskontroller)

1.4 Hvordan den overordende analysen er gjennomført - datainnsamling

Revisor har lagt vekt på å sikre bred involvering i innhenting av informasjon for å gjennomføre en overordnet analyse. Hovedkilder for informasjon som har blitt benyttet for å kartlegge og identifisere risiko har vært følgende:

- Sentrale dokumenter for Verdal kommune er gjennomgått, se referanselista
- Revisor har analysert Verdals nøkkeltall i KOSTRA-databasen. Vi har sett på utviklingen over tid og sammenliknet opp mot fylkesgjennomsnitt, landsgjennomsnitt, og kommunegruppen for Verdal kommune (kommunegruppe 8). Vesentlige avvik i forhold til sammenliknbare kommuner eller store svingninger over tid, er faktorer vi har tatt hensyn i arbeidet med å identifisere risikoområder i kommunen.
- Vi har innhentet signaler fra rådmannen om hvilke utfordringer og mulige risikofaktorer kommunen står overfor.
- Erfaringer fra tidligere forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon ligger også til grunn for vurderinger av risikofaktorer. Oppdragansvarlig revisor har i samarbeid med revisjonsteamet gjennomgått et spørreskjema som omhandler mulige risikofaktorer for Verdal kommune.
- I kontrollutvalgets møte den 09.03.12 fikk kontrollutvalget framlagt et diskusjonsgrunnlag hvor revisor presenterte foreløpige resultater fra analysearbeidet. På bakgrunn av dette notatet, kom kontrollutvalget med sine vurderinger av mulige risikoområder i kommunen og forslag til tema/områder som bør undersøkes nærmere i planperioden. Ordfører var også invitert til å delta i denne diskusjonen, og han la fram sine synspunkt.

1.5 Vurdering av risiko og vesentlighet

Data som er samlet inn blir systematisk vurdert i forhold til risiko. Risikovurdering er sammensatt av både vurdering av konsekvens dersom risikofaktoren inntreffer og sannsynligheten for at den inntreffer. I vurderingen av risiko må det tas hensyn til eventuelle risikoreduserende tiltak, som eksempelvis kommunen selv har satt i verk for å redusere avvik.

For å kunne prioritere mellom områder i kommunen hvor det identifiseres risiko for avvik, må kontrollutvalget vurdere hvilke områder som er vesentlige. Vesentlighet, det vil si hva som har størst (negativ) betydning, kan vurderes ut fra ulike perspektiver:

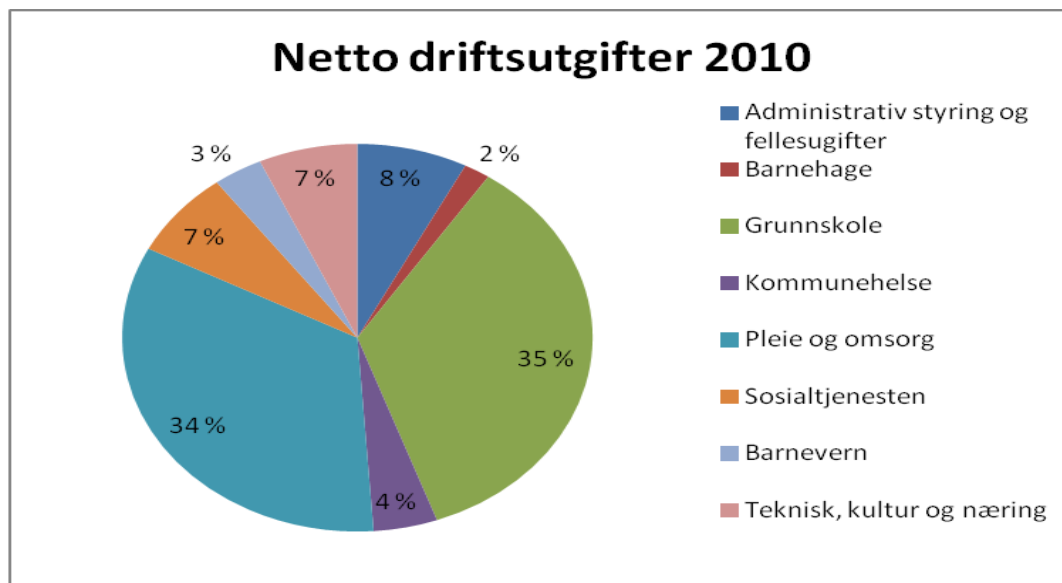
- brukerperspektiv
- politisk perspektiv
- samfunnsperspektiv
- økonomisk perspektiv
- medarbeidernes perspektiv
- omdømmeperspektiv
- miljøperspektiv

Ifølge Kontrollutvalgsboken, utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet i 2011, vil vesentlighet innenfor regnskapsrevisjon være knyttet til konkrete beløpsstørrelser, mens vurdering av vesentlighet innen forvaltningsrevisjon i mindre grad kan fastsettes etter

objektive kriterier. Ofte vil vurdering av vesentlighet være en skjønnsmessig vurdering hvor man må vurdere ulike forhold opp mot hverandre.

Revisor har som sagt diskutert risiko- og vesentlighet med kontrollutvalget. I kapittel 2 behandles de emnene som ble trukket fram som mest interessante da kontrollutvalget vurderte mulige risikoområder og prosjekter i kommunen, tillegg til revisors forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekter.

2 Resultater fra overordnet analyse: Utviklingstrekk og identifisering av risikofaktorer

Kilde: KOSTRA

2.1 Administrasjon

Verdal er medlem av Innherred samkommune sammen med Levanger kommune. Til samkommunen ligger blant annet IKT, landbruk, plan- og byggesak, servicekontor, lønn, personal og økonomi.

Kvalitetslosen skal være kommunenes kvalitetssikringsverktøy. Den skal holde styr på ”kvalitetsdokumenter”, retningslinjer og rutinebeskrivelser, samt være et avvikshåndteringssystem. Det er ikke etablert løsning for å dokumentere at den enkelte rutine er gjennomført i Kvalitetslosen.

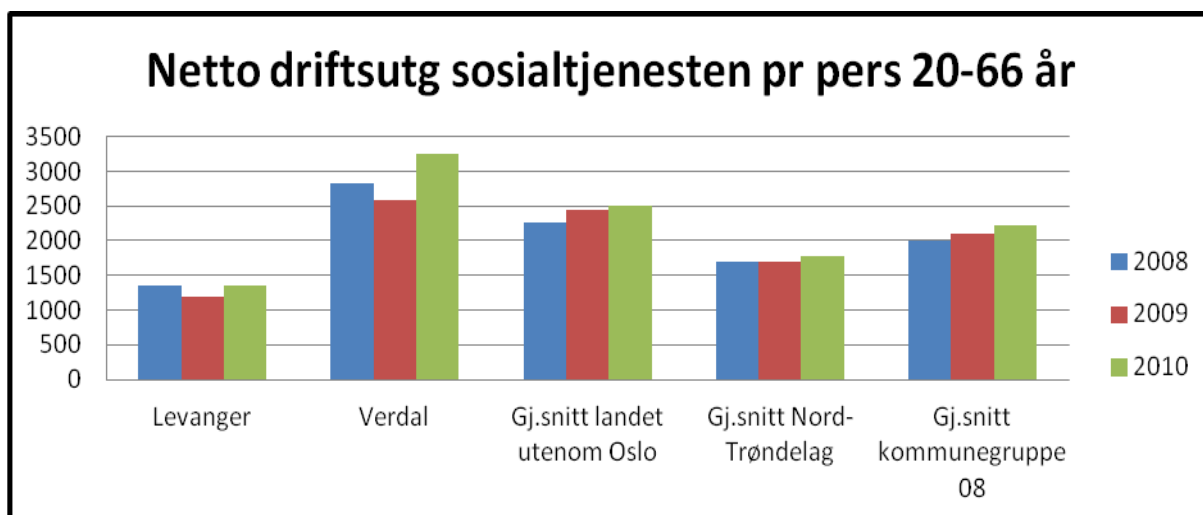
I en organisasjon som Innherred samkommune vil det være en utfordring for kommunene å samhandle godt nok til å ta ut effektene av å være en stor organisasjon. Det er en risiko for at driften ikke er kostnadseffektiv.

Et tiltak som er igangsatt er å bygge om økonomiplan, bort fra sektortenkning og over mot satsningsområdene i kommuneplanen. Målet er å få til mer samhandling for målrettet bruk av økonomiplanen, og sikre at økonomiplanen blir et godt styringsverktøy.

- **Mulig vinkling på forvaltningsrevisjon kan være personal- og organisasjonstjenesten.** Dette er et område som er lagt til Innherred samkommune, det kan være interessant å se på kompetanse, organisering og ressurser
- **Økonomistyring.** For eksempel se på økonomiplanen som styringsverktøy, budsjettrealisme, om forutsetningene for god økonomistyring er tilstede, og om rapportering og håndtering av avvik er i henhold til bestemmelsene på området
- **Internkontroll.** Herunder implementering av ”Kvalitetsloven”

2.2 Sosialtjenesten

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år ligger godt over fylkesgjennomsnittet, landsgjennomsnittet og kommunegruppens gjennomsnitt.

Kilde: KOSTRA

KOSTRA-tall viser at Verdal har både en høyere andel sosialhjelpsmottakere og høyere driftsutgifter pr mottaker enn de sammenlignbare kommunene.

- **Mulig vinkling til forvaltningsrevisjon kan være hvorfor Verdal ligger så høyt på statistikkene over sosialhjelp. Tildelingskriterier, innholdet i tjenesten, forebyggende tiltak eller lignende.**

2.3 Helse og omsorg

Den kanskje største utfordringen for kommunal sektor i 2012 er innføringen av samhandlingsreformen. Dette er nytt og uprøvd for kommunene, gode planer, rapporterings- og oppfølgingsrutiner blir derfor viktig. Samhandlingsreformen trådte i kraft 01.01.12. Reformen består av tre hoveddeler. En del er medfinansiering, som betyr at kommunen skal betale 20 % av utgiftene ved medisinsk behandling innen spesialhelsetjenesten. Videre har kommunen fått ansvar for å ta pasienter hjem fra sykehus så snart de er ferdigbehandlet. Den siste delen er at det innen fire år skal være et døgkontinuerlig tilbud om øyeblikkelig hjelp i kommunene.

Med et overordnet ”sørge-for-ansvar” ønsker departementet å sikre at kommunene innenfor de rammer lov og forskrifter setter, selv kan velge hvordan de vil organisere virksomheten og tjenesten ut fra lokale forhold og behov.

Styringsinformasjon, etterlevelse/oppfølging av inngåtte avtaler, økonomisk ressursbruk, organisering av tjenesten i Verdal kommune og avklaring av ansvars- og oppgavefordeling vil kunne være tema for forvaltningsrevisjon. Det er naturlig at et slikt prosjekt eventuelt igangsettes i slutten av planperioden.

- **Mulig vinkling til forvaltningsrevisjon kan være samhandlingsreformen. Styringsinformasjon, etterlevelse/oppfølging av inngåtte avtaler, økonomisk ressursbruk, organisering av tjenesten og avklaring av ansvars- og oppgavefordeling. Det er naturlig at et slikt prosjekt eventuelt igangsettes i slutten av planperioden og at det samkjøres med de andre kommunene Verdal måtte samarbeide med.**

2.4 Teknisk og miljø

Brann og redning, landbruk/naturforvaltning og plan/byggesak/oppmåling/miljø er lagt til Innherred samkommune.

I årsberetningen 2010 står det at utgifter til kommunale bygg har blitt holdt nede for å kunne ta inn så mye som mulig av merforbruk til kjøp av strøm. Dette har medført at vedlikeholdet har blitt holdt på et minimumsnivå. Det samme gjelder de kommunale veiene, teknisk sjef sier at de burde hatt dobbelt så mye ressurser for å holde tritt med forfallet av veiene.¹

Innherred samkommune starter i disse dager opp med en kontroll av byggesaker i Levanger og Verdal. Fotografier (fra eiendomstakseringen) av samtlige hus, hytter, garasjer, nøst og lignende vil bli kontrollert opp mot byggesaksdokumentene. Første område som skal sjekkes er Åsenfjorden, etter mange tips og politiske innspill om ulovlige byggeprosjekter i området.

Kommunen har vedtatt en klima- og energiplan.

- **Mulig vinkling til forvaltningsrevisjon kan være vedlikeholdsbehovet i kommunen**
- **Oppfølging av kommunens klima- og energiplan**

Kilder

Årsberetning 2010, Verdal kommune
KOSTRA-tall
Kontaktmøte med rådmannen 29.09.11
Samtale med hovedrevisor og oppdragsansvarlig revisor
Forvaltningsrevisjon 2008 – 2011
Kontrollutvalgsmøte 09.03.12

¹ Kilde: Verdalingen 13.10.11

3 Revisors forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015 – uprioritert liste

Nr.	Prosjektnavn	Aktuelle problemstillinger
	Personal- og organisasjonstjenesten (ISK)	Kompetanse Organisering Ressurser
	Sosialtjenesten	Bruk av tildelingskriterier i henhold til lover og regler Vurdering av innholdet i tjenesten; der fokus kan være bruk av rådgivning og å se på om forebyggende tiltak prioriteres som et tiltak for å redusere sosialstønad
	Økonomistyring (ISK)	Økonomiplanen som styringsverktøy Budsjettrealisme Forutsetninger for god økonomistyring Rapportering og avvikshåndtering
	Samhandlingsreformen	Organisering av tjenesten Styringsinformasjon Etterlevelse/oppfølging av inngåtte avtaler Økonomisk ressursbruk
	Miljø	Oppfølging av kommunens klima- og energiplan Vurderes miljøaspektet i kommunens saksbehandling, utredninger, innkjøp og lignende?
	Vedlikehold kommunal bygningsmasse	Har kommunen gode systemer for planmessig vedlikehold av sine bygninger?
	Internkontroll	Hvordan ivaretas kommunelovens § 23 nr. 2 om "betryggende kontroll"? Implementeringen av Kvalitetslosen

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON VERDAL KOMMUNE